

CCE RF/PF/RR/PR/NSR/NSPR(A)/666/009

A

ಮಾರ್ಚ್/ಏಪ್ರಿಲ್ 2024 ರ ಪರೀಕ್ಷೆ - 1

MARCH/APRIL 2024 EXAMINATION-1

ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 12]

Total No. of Printed Pages : 12]

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 45]

Total No. of Questions : 45]

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 16-S

Code No. : 16-S

**CCE RF/PF/RR/
PR/NSR/NSPR
FULL SYLLABUS**

Question Paper Serial No.

प्रश्नपत्र क्रमांक : 16-S

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ

Subject : First Language — SANSKRIT

प्रथमभाषा — संस्कृतम्

(ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಶಾಲಾ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಎನ್.ಎಸ್.ಆರ್. / ಎನ್.ಎಸ್.ಪಿ.ಆರ್.)

(Regular Fresh / Private Fresh / Regular Repeater / Private Repeater / NSR / NSPR)

ದಿನಾಂಕ : 25. 03. 2024]

[Date : 25. 03. 2024

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10-15 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-30 ರವರೆಗೆ]

[Time : 10-15 A.M. to 1-30 P.M.

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 100]

[Max. Marks : 100

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು :

Cut here/ಇಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ

1. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯು ಒಟ್ಟು 45 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಮ್ಮುಖ ಜಾಕೆಟ್ ಮೂಲಕ ಮೊಹರು (ಸೀಲ್) ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಲಬದಿ ಪಾರ್ಶ್ವವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ (ಬಾಣವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ), ಎಡಬದಿ ಪಾರ್ಶ್ವವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಬೇಡಿ. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪುಟಗಳು ಇವೆಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
3. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ.
4. ಬಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗಿರುವ ಪೂರ್ಣ ಅಂಕಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.
5. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಲು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶವು ಸೇರಿದಂತೆ, ಉತ್ತರಿಸಲು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
6. ನಿಮಗೆ ವಿತರಿಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಆವೃತ್ತಿ (Version) ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರವೇಶ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಆವೃತ್ತಿ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

परीक्षार्थीना सामान्यसूचना:

1. अस्मिन् प्रश्नपत्रे पञ्चदशवारिंशत् (45) प्रश्नाः सन्ति ।
2. इदं प्रश्नपत्रं विपरीतम् आवरणेन मुद्रिताङ्कमस्ति । परीक्षासमये प्रश्नपत्रमुद्घाटयितुं दक्षिणपार्श्वेन कर्तयत (तीरं निशानं अनुसरणम्) । प्रश्नपत्रमुद्घाटयितुं वामपार्श्वेन मा कर्तयत । प्रश्नपत्रस्य पृष्ठानि पूर्णानि सन्ति वा इति अवलोकयत ।
3. प्रश्नानां विषयं निर्दिष्टाः नियमाः अनुपालनीयाः ।
4. प्रश्नानां अधिकृताः अङ्काः दक्षिणपार्श्वे लिखिताः सन्ति ।
5. प्रश्नपत्रमुत्तरयितुं निर्धारितः समयावधिः प्रश्नपत्रस्य उपरि भागे लिखितः अस्ति । तत्र पञ्चदशनिमेषाः प्रश्नपत्रस्य पठनार्थं निर्धारिताः सन्ति ।
6. भवद्भयः प्रदत्ता प्रश्नपत्रस्य आवृत्तिः (Version) तथा भवतां प्रवेशपत्रे मुद्रित-प्रश्नपत्रस्य आवृत्तिः च समाना वा इति पर्यवलोकयत ।

25. 03. 2024

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

प्रश्नपत्रमुद्घाटयितुं यहाँ कटायत

Tear here

I. अधोलिखितेभ्यः प्रश्नेभ्यः चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु समुचितं विकल्पं चित्वा

क्रमाक्षरेण सह लिखत ।

6 × 1 = 6

1. 'शिरः' अस्य समानार्थकपदम् इदं भवति ।

(A) पुस्तकम्	(B) मस्तकम्
(C) वनम्	(D) धनम्

2. 'प्रकाशः' अस्य विरुद्धार्थकपदम् इदं भवति ।

(A) दमः	(B) यमः
(C) तमः	(D) शमः

3. 'राजा' अस्य स्त्रीलिङ्गरूपम् इदं भवति ।

(A) राज्ञी	(B) राजनि
(C) राणी	(D) राजी

4. 'यतिष्ये' अत्र एषः लकारः वर्तते ।

(A) लट् लकारः	(B) लङ् लकारः
(C) लिट् लकारः	(D) लृट् लकारः

5. 'जगत्याम्' अत्र एषा विभक्तिः वर्तते ।

- (A) द्वितीयाविभक्तिः (B) सप्तमीविभक्तिः
(C) पञ्चमीविभक्तिः (D) तृतीयाविभक्तिः

6. चन्द्रस्य शुक्लपक्षे वृद्धिः भवति । अत्र रेखाङ्कितपदस्य समुचितं प्रश्नवाचकपदम् इदं भवति ।

- (A) कति (B) कथम्
(C) कदा (D) किमर्थम्

II. चतुर्थं पदं लिखत ।

4 × 1 = 4

7. वृत्रासुरः – राक्षसः :: दधीचिः – ।
8. क्रोधः – स्थायिभावः :: भयानकः – ।
9. प्रसन्नात्मेन्द्रियमनाः – स्वस्थः :: क्रियाः सर्वाः – ।
10. शिखराणि – हिमाच्छादितानि :: गमनागमनम् – ।

III. एकवाक्येन उत्तरं लिखत ।

7 × 1 = 7

11. वज्रायुधेन वृत्रं कः जघान ?
12. सत्यव्रतशास्त्रिमहाभागः कुत्र अजायत ?
13. भोजः कुत्र हन्तव्यः ?
14. तृषितः चकोरः कम् आश्रयति ?
15. भारतमाता कैः पूजिता ?
16. अञ्जना कीदृशं सुतं प्रासूत ?
17. रमणमहर्षेः माता का ?

IV. द्वित्रैः वाक्यैः उत्तरं लिखत ।

4 × 2 = 8

18. अस्थियाचकम् इन्द्रं दधीचिः सानन्दं किम् अवदत् ?
19. समुन्त्रप्रमुखाः दशरथाय किं व्यजिज्ञपन् ?
20. सतां सङ्गः किं किं करोति ?
21. कैः षड्भिः निदानैः रोगाः सम्भवन्ति ?

V. सूचनानुसारम् उत्तरं लिखत ।

4 × 2 = 8

22. सन्धिं विभज्य नाम लिखत ।

a) धेनुर्गच्छति ।

b) एतदुपरि ।

23. विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत ।

a) प्रतिवर्षम् ।

b) जनसेवा ।

अथवा

समासं कृत्वा समासनाम लिखत ।

a) कपिः शार्दूलः इव =

b) नीलः कण्ठः यस्य सः =

24. वाक्ये विद्यमानं कृदन्तपदं चित्वा प्रत्ययस्य नाम लिखत ।

a) छात्रः अध्येतुं शालां गच्छति ।

b) माता क्षीरम् आनीतवती ।

25. प्रयोगपरिवर्तनं कुरुत ।

- a) अहं जलं पिबामि ।
b) पित्रा कार्यालयः गम्यते ।

VI. संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत ।

1 × 2 = 2

26. ಮಹಾಭಾರತವು ಅತ್ಯಂತ ಪೂಜ್ಯವಾದ ಮಹಾಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಸ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Mahabharata is the most revered epic. It was created by Maharshi Vyasa.

VII. कर्नाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया वा अनुवादं कुरुत ।

1 × 2 = 2

27. नद्यः प्रायेण पर्वतेषु उत्पद्यन्ते । ताः नद्यः जनान् बहुधा उपकुर्वन्ति ।

VIII. यथानिर्देशम् उत्तरं त्रिचतुरैः वाक्यैः लिखत ।

4 × 3 = 12

28. विज्ञानप्रदर्शिनीं द्रष्टुं गच्छाम ।

कः पाठः ? कः वदति ? प्रदर्शिनी कुत्र आयोजिता ?

29. संस्कृतेनैव संस्कृतिरपि सुरक्षिता ।

कः पाठः ? कः अवदत् ? केन संस्कृतिः सुरक्षिता ?

30. मया भोजो रक्षितः ।

कः पाठः ? कः वदति ? कं वदति ?

अथवा

किं भवेत् मम समीपे ?

कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ?

31. किंस्वित् श्रेष्ठतरं भवेत् ?

कः पाठः ? कः अपृच्छत् ? कम् अपृच्छत् ?

IX. कवेः देश-काल-कृतीनां विषये त्रिचतुरैः वाक्यैः उत्तरं लिखत ।

2 × 3 = 6

32. भासः ।

33. व्यासः ।

X. पद्यपाठस्य नाम उल्लिख्य तात्पर्यं पञ्चषैः वाक्यैः कर्नाटकभाषया, संस्कृतभाषया, आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।

3 × 3 = 9

34. ईशावास्यमिदं सर्वं

यत्किञ्च जगत्यां जगत् ।

तेन त्यक्तेन भुञ्जीथाः

मा गृधः कस्यस्विद्धनम् ॥

35. यत्र कुत्र वा वयं समग्रभारते स्थिता
भाषयापि धर्मतश्च भिन्नमार्गमाश्रिताः ।
आदितश्च मध्यतस्तथान्ततश्च भारता
भारतीयभावनेति वृद्धिमेतु भारते ॥

36. रतिर्हासश्च शोकश्च
क्रोधोत्साहौ भयं तथा ।

जुगुप्साविस्मयशमाः

स्थायिभावाः प्रकीर्तिताः।

अथवा

तस्य भार्या बभूवेष्टा ह्यञ्जनेति परिश्रुता ।

जनयामास तस्यां वै वायुरात्मजमुत्तमम् ॥

XI. वाक्ये विद्यमानम् अलङ्कारं सलक्षणं समन्वयत ।

1 × 3 = 3

37. श्रीरामः समुद्रः इव गम्भीरः ।

अथवा

सैन्धवमानय ।

XII. प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दोनाम लिखत ।

1 × 3 = 3

38. क्षारं जलं वारिमुचः पिबन्ति ।

XIII. पद्यं पूर्यत ।

1 × 4 = 4

39. सुखस्य

..... ।

.....

..... हि लोकः ॥

XIV. दशवाक्यैः उत्तरं कर्नाटकभाषया, संस्कृतभाषया, आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।

3 × 4 = 12

40. चन्नम्मा-राजारामयोः सम्भाषणं लिखत ।

अथवा

वृक्षायुर्वेदे प्रतिपादितानां चतुर्विधवृक्षाणां विषये लिखत ।

41. अगस्त्यमुनिः हनूमतः जननं बाल्यवृत्तान्तं च कथं वर्णयति ? पद्यानुगुणं विवृणुत ।

42. ध्रुवः ध्रुवपदं कथम् अलभत ? विशदयत ।

XV. अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत ।**1 × 4 = 4**

43. भारतदेशः अस्माकं प्रियः देशः । सर्वदेशानां शिरोमणिः भारतदेशः खलु । अस्य प्राकृतिकसौन्दर्यं मनः मोहयति । अस्य उत्तरदिशायां पर्वतराजः हिमालयः विराजते । भारतस्य दक्षिणदिशायां महासागरः अस्य चरणौ प्रक्षालयति । अस्य अङ्के अनेकाः नद्यः सन्ति । एतासां नदीनां तटेषु बहूनि नगराणि विराजन्ते । नदीनां जलं क्षेत्राणां सिञ्चनाय विद्युतः उत्पादनाय च प्रयुज्यते । हरितानि वनानि भारतस्य शोभां वर्धयन्ति ।

प्रश्नाः

- i) कः अस्माकं प्रियः देशः ?
- ii) भारतस्य उत्तरदिशायां कः विराजते ?
- iii) नदीनां तटेषु कानि विराजन्ते ?
- iv) भारतस्य शोभां कानि वर्धयन्ति ?

XVI. पत्रं लिखत ।**1 × 5 = 5**

44. उडुपिमण्डलस्य सर्वकारीयप्रौढशालायाः छात्रः/छात्रा इति मत्वा धार्मिकोत्सवनिमित्तम् एकस्य दिनस्य विरामं सम्प्रार्थ्य कक्ष्याध्यापकं प्रति विरामपत्रं लिखत ।

अथवा

प्रवासार्थं धनं प्रेषयितुं निवेद्य पितरं/मातरं प्रति पत्रं लिखत ।

XVII. दशवाक्यैः प्रबन्धं लिखत ।

1 × 5 = 5

45. समाचारपत्रम् ।

अथवा

परिसरमालिन्यानि निवारणोपायाः च ।

DO NOT WRITE ANYTHING HERE